

Przyroda

Ze względu na duże walory przyrodniczo-krajobrazowe większą część powiatu włoszczowskiego objęto prawną ochroną przyrody. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody na terenie powiatu utworzono:

- część Przedborskiego Parku Krajobrazowego wchodzącego w skład Zespołu Nadpilicznych Parków Krajobrazowych (park położony jest na pograniczu dwóch województw łódzkiego i świętokrzyskiego)
- część Włoszczowsko-Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (część gminy Włoszczowa i Krasocin)
- część Przedborskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu
- fragment Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (część gminy Krasocin)
- [4 rezerwaty przyrody \(Bukowa Góra, Ługi, Oleszno, Murawy Dobromierskie\)](#)
- [29 pomników przyrody](#)
- [23 użytki ekologiczne](#)
- część obszaru włączonego do polskiej części europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000 (Specjalny Obszar Ochrony "Ostoja Przedborska").

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski przeważająca część powiatu położona jest na obszarze **makroregionu Wyżyna Przedborska** (mezoregiony: Niecka Włoszczowska i Pasma Przedborsko-Małopolskie). Jedynie południowe obrzeża powiatu znajdują się w **makroregionie Niecka Nidziańska** (mezoregion Płaskowyż Jędrzejowski).

Pod względem geobotanicznym obszar powiatu włoszczowskiego położony jest w Krainie Świętokrzyskiej, w dwóch okręgach: Włoszczowsko-Jędrzejowskim oraz Chęcińskim. Flora **Okręgu Włoszczowsko-Jędrzejowskiego** nie posiada cech swoistych i ma charakter przejściowy. Występują tutaj duże, w większości naturalne kompleksy leśne (grądy, lasy mieszane świeże i wilgotne oraz w dolinach rzecznych lasy łęgowe i olsy). Najcenniejsze przyrodniczo na tym obszarze są doliny Pilicy, Białej Nidy i Czarnej Włoszczowskiej z naturalnymi, silnie meandrującymi korytami rzecznyymi i towarzyszącymi im starorzeczami. Wzdłuż koryt ciągną się gęste zarośla wierzbowe, które przechodzą w podmokłe łąki o dużych walorach florystycznych. Bagna i torfowiska są najbardziej zagrożonym ekosystemem na tym obszarze. Ich powierzchnia systematycznie się kurczy w wyniku nieprzemysłanych, osuszających zabiegów melioracyjnych, które zaburzają stosunki wodne oraz w wyniku naturalnych zmian sukcesyjnych. Równie cenny przyrodniczo jest największy na Wyżynie Małopolskiej płat lasów jesionowo-olszowych (obręb Oleszno). **Okręg Chęciński** obejmujący jedynie część gminy Krasocin charakteryzuje się występowaniem pasm wapiennych wzgórz. Na takim podłożu wykształciły się lasy mieszane i liściaste.

W powiecie stwierdzono występowanie 743 gatunków roślin naczyniowych, z czego 64 taksony zostały objęte ochroną gatunkową. Stopień naturalności zbiorowisk i zespołów roślinnych występujących na tym terenie jest wysoki (od 50% do 75%). Na szczególną uwagę zasługują występujące w dolinach rzecznych zbiorowiska wodne, łąkowe i bagienne.

Świat zwierząt, szczególnie bezkręgowych wykazuje bardzo silne związki z szatą roślinną, warunkami mikroklimatycznymi i siedliskowymi. Fauna tego obszaru nie jest szczegółowo rozpoznana. Najlepiej rozpoznana jest awifauna, stwierdzono tutaj występowanie 136 gatunków ptaków (ok. 1/3 wszystkich krajowych gatunków), w tym szereg rzadkich i chronionych. Szczególnie godne uwagi jest występowanie na tych terenach: cietrzewia (jedna z nielicznych w skali kraju stref jego regularnego przebywania i rozrodu), bociana czarnego, żurawia i orła bielika.

